

Posudek na diplomovou práci Daniely Sedláčkové : „Možnosti rozvoje zdravého sebevědomí žáka „,

V předkládané práci se autorka zaměřila na jeden z vážných problémů současné pedagogiky a pedagogické psychologie – a to na problematiku sebevědomí dítěte resp. žáka v podmínkách školy, školního učení, hodnocení, vrstevnických vztahů ....

V úvodu autorka vysvětluje své rozhodnutí zabývat se tímto tematem a odvolává se na publikaci Jamese Dobsona „Building Confidence in Your Child“.

Základní myšlenka této knihy, která akcentuje význam sebevědomí a sebepojetí pro utváření osobnosti jedince, který podle autora není zdaleka doceněn. Tento, je li na jedné straně rozvojetvorným faktorem osobnosti a kvality života, na straně druhé se může stát faktorem, který tento rozvoj blokuje, brzdí a inhibuje. Autorka si velmi zodpovědně uvědomuje, že školní prostředí je jedním z klíčových kontextů (spolu s rodinou), ve kterém se sebevědomí a sebepojetí jedince utváří.

Diplomová práce má teoreticko empirický charakter, obě části práce jsou funkčně propojeny a vytváří smysluplný a ucelený text.

V teoretické části se autorka zabývá především pojmem sebevědomí a sebepojetí, jejich teoretickým výkladem, osobnostními souvislostmi a složitým, ne zcela jednotným chápáním těchto pojmů. Je zapotřebí připomenout, že jde o problematiku velmi obtížnou, v pedagogice nepříliš rozpracovanou, postrádající komplexní náhled na mnohavztážnou síť vztahů a souvislostí.

Kromě základního obecně teoretického úvodu, který je zpracován velmi jasně a přehledně (1. a část 2. kapitola), jsou do teoretické části práce začleněny kapitoly, které jsou pro současné pedagogické a pedagogicko psychologické uvažování zřejmým přínosem. Zřetelně strukturovanými podkapitolami autorka uvádí vnější a vnitřní činitele determinace sebepojetí a jeho utváření a přechází do konkrétní školní problematiky. Zabývá se důsledky nízkého a vysokého sebevědomí, identifikuje se s termínem „zdravé sebevědomí“ a naznačuje možnosti diagnostiky, které vedou k bližšímu poznání sebevědomí žáka.

Následující kapitola (3.) s názvem „Možnosti rozvoje zdravého sebevědomí žáka „ je logickým vyústěním předchozího textu. Autorka se zaměřuje na ty oblasti, ve kterých byla prokázána účinnost rozvoje prostřednictvím úkolových situací, metodických projektů rozvíjejících sebevědomí a sebepojetí žáka. Zejména učitelům (učitele má autorka především na mysli a pro ně také připravuje pracovní texty) jsou určeny podkapitoly 3.1. – 3.5. Všechny spojuje myšlenka jak rozvíjet zdravé sebevědomí žáka, jak novými a netradičními způsoby, postupy a metodami obohatit stávající pedagogické situace. Na tomto místě oceňuji autorčin přístup k řešení dané problematiky, kdy spolu s velmi četnými odkazy na prostudovanou literaturu prokázala originalitu v návrzích na řešení a citlivé vidění problému.

Ve druhé empirické části práce se autorka pokusila o empirické ověření vybraných hypotéz. Onu již zmiňovanou komplexnost v přístupu autorka pojala v dimenzích strukturovaného dotazníku vlastní konstrukce (reflexe sebevědomí, aspirace, atribuce, vzhled do příčin nízkého vs. vysokého sebevědomí, soubor preferenčních otázek) a předpokládaného vztahu k vybraným prospěchovým ukazatelům. Kromě vysoké metodologické způsobilosti a přehledného statistického zpracování autorka prezentuje závěry, jejichž platnost nelze sice tímto výzkumem prokázat, ale naznačený směr a tendenci v osobnostní dynamice sebevědomí

a sebepojetí žáka lze chápat jako varovný signál v tradičně pojatých vztazích mezi kategoriemi sebepojetí, sebevědomí (jejich příčinami) a kategoriemi prospěchu.

Diplomová práce Daniely Sedláčkové „Možnosti rozvoje zdravého sebevědomí žáka“ bude předložena k obhajobě v září t.r., jde o práci, která se vyznačuje vysokým stupněm kvality a bude hodnocena v ý b o r n ě.

Tuto diplomovou práci doporučuji zařadit do soutěže „Bolzanova cena 2007“.

PhDr Hana Krykorková, CSc.
vedoucí diplomové práce
katedra pedagogiky FF UK v Praze

Dne 25.července 2007